

סיעור מוחות: מיסוי יבוא אישי באינטרנט 14.5.2018

השופטת בדימוס ד"ר איריס סרוקר – מנהלת מרכז חת ומרכזת האירוע

ענף הקמעונאות בישראל עובר טלטלה. צרכנות אינטרנטית בינלאומית הופכת צרכנים ליבואנים של עצמם, ומחוללת מהפכה בזירת המסחר. התעצמות התופעה מחייבת לעיין מחדש במדיניות המסים הנוהגת. פטור ממע"מ וממכס עשוי לקדם מאבק ביוקר המחייה; מנגד עומדים שיקולים של שוויון בנטל המס והגנה על המסחר הקמעונאי.

בסיעור מוחות זה נושיו לדיון זה לצד זה שחקניות ושחקנים מרכזיים בתחום, ביניהם: מר אנואר חילף ממשד הכלכלה (הממונה על חוקיות היבוא), מר עידו סופר ממשד האוצר (רכז תעשייה ומסחר באגף התקציבים), עו"ד אוריאל לין (נשיא לשכת המסחר תל אביב והמרכז, נשיא איגוד לשכות המסחר ולשעבר יו"ר ועדת החוקה, חוק ומשפט בכנסת), מנכ"ל המשביר לצרכן מר רמי שביט, מנכ"ל פישמן רשתות והום סנטר מר אייל פישמן, מר יאיר ביטון (מנכ"ל DHL express ויו"ר סקציית הבלדרים בלשכת המסחר), גבי אירית קריאף (נשיאת קבוצת קריאף ויו"ר פעילה של חברת הבלדרות הישראלית GCX) ועוד רבים וטובים.

אנו מודים לכל המשתתפים ובייחוד לדוברות ולדוברים שהגיעו על מנת לתרום לפיתוח השיח בתחום חשוב זה.

מושב ראשון: שיקולים של תחרות

ד"ר שלומי פריזט

ד"ר סרוקר: צריך כסף בקופה אז צריך כסף ממסים, ושנית מע"מ חל על צריכה והשאלה היא למה לפטור, לא למה לבטל אלא למה להמשיך. בעצם מה שאתה מציע כאן הוא להעלות את הפטור.

ד"ר פריזט

ד"ר סרוקר: למה צריך לתמוך בזה אם זה קורה ממילא?

ד"ר פריזט

מר אנואר חילף: אני אמנם גם נציג משרד ממשלתי אני אמנע מלהציג דעות או עמדות.

מר רמי שביט: אין בעיה שתציג את העמדות שלך, ישבתי עם השר שלך והוא דיבר בצורה פתוחה.

מר אנואר חילף: כשאני אהיה שר אני גם אדבר בצורה פתוחה. יש שתי שאלות שמלוות אותנו כבר שנתיים שלוש – האם בכלל יש תמריץ ייחודי מפלה לטובת או לעידוד יבוא אישי. לדעתי שאלה לגיטימיות ומוצדקות ולא חושב שהתשובה פה היא חד משמעית. בהנחה שהתשובה חיובית – מה העיתוי הנכון לשנות את התמריץ הזה. מוצג גידול בחבילות – צמיחה מרשימה בשוק אבל השאלה היא האם אנחנו בנקודה של שינוי תמריצים. המאפיינים של המשק הישראלי בייבוא. אנו חשופים ליבוא בצורה מאוד נמוכה, ככל שאתה הולך לתחומי מזון המספרים קצת שונים ביחס ל-OECD אצלנו המספרים נמוכים יותר. זאת דוגמה לכך ששוק המזון מוביל ביוקר המחייה.

על אף שיש צמיחה מאוד גדולה של השוק הזה יכול להיות שצריכים לתת לו לצמוח עוד קצת כי יש לו לאן להתפתח. ניסינו להסתכל על ייבוא אישי בלבד. ניסינו לבדוק כמה היבוא האישי מהווה מסך השוק הקמעונאי ניסינו לאגד נתונים דרך חברת ייעוץ ודרך הדואר, יש לנו בעיה קשה של נתונים. אנחנו רואים גם ביבוא אישי כמה שאנחנו מדברים על יבוא אישי משמעותי בכמות חבילות – כמה משק בית מוציא בכסף. אנחנו ממש למטה. דוח של בנק ישראל מראה כמה (בכסף) אנשים הוציאו על מסחר מקוון במוצע. כמה מהפכה כלכלית זה יכול לעשות אני לא יודע.. מסתבר שביגוד הוא 34 אחוז מסך הייבוא האישי, אם נשנה את התקרה של הפטור ממס זה ישפיע על השוק הזה חד משמעית.

בדוח בנק ישראל לשנת 2017 אם נסתכל על התחומים שחשופים לייבוא אישי במסחר המקוון, נראה בהם תוצאה של ירידת מחירים, זה משהו שחשוב להסתכל עליו ברגע שהממשלה מקבלת החלטות. ההוצאה על מסחר מקוון גדלה ב- 14 שקלים במוצע בחודש למשק בית בין השנים 2011-2015.

עשינו פוקוס על 3 מדינות שעשו שינוי – אוסטרליה החליטה לבטל את הפטור ממס, כי היא רוצה לעזור לעסקים ולהפסיק קצב צמיחה ביבוא אישי וגיבתה את זה במסלול יבוא נטול בירוקרטיה בגביית המס כך שזה שקוף מבחינת הצרכן. ארה"ב עשתה הפוך לגמרי מאחד השיקולים שנאמרו לנו מחברת אמזון אחד השיקולים היה גם שיקולים תפעוליים – עדיף להם לקחת את המשאבים למקום אחר. בגלל שהשוק הוא מאוד מייצא הם רוצים שמדינות אחרות ילכו גם במגמה הזאת.

קנדה רוצה לעלות 200 דולר המחקרים אומרים שכדאי להם לעלות כי יש לזה תועלת כלכלית. עוד לא התקבלה החלטה.

לסיכום כלי הפטור ממס מראה תוצאות בשורה התחתונה, הוא מביא להורדת מחירים. אך זה תופס חלק מאוד קטן מההוצאה הממוצעת החודשית של משק בית. יש מקום להשתפר. הצרכנים מאוד אוהבים ומאוד רוצים את זה. יש מחירים אטרקטיביים ביבוא אישי ואנשים רוצים את זה.

האם זה בכלל משהו ייחודי? מדינות רבות נוהגות לעשות את זה כנראה שהתהליך של הבירוקרטיה יכולים להצדיק את זה. כנראה שגם זה שישראל מדינת אי צריך להצדיק את זה. כנראה שאלה שיקולים מספיק טובים כדי להעלות את הפטור. כל נגיעה בדבר הזה צריכה להתקבל עם שיקולים של הצד הבירוקרטי, (הכוונה לבירוקרטיה הכרוכה בגביית המס). אם נפעיל המון בירוקרטיה אנחנו נחזור 10 שנים אחורה. אני לא חושב שאנחנו שם, אני חושב שהבירוקרטיה וגביית המס כרגע כרוכים יחד וזה משפיע אחד על השני, על כן יש להשאיר את תקרת הפטור ממס.

כשאתה רואה שוק שמביא לך תועלת כזו עולה השאלה אם כדאי לשנות שם דברים? כל עוד יש צמיחה כזאת אני אומר שצריכים לחשוב פעמיים אם לשנות משהו בשוק הזה. יש שאלות שצריכים לבדוק לעומק עם קשיים של ענפים מסוימים.

חוץ מזה אני אציין עוד כמה צעדים שעשתה הממשלה כדי לאזן את הפטור ממס. בין 2011 עד 2017 ביטול מכס על נעליים, ביגוד וביטול תקן רשמי של נעליים – מילת הקסם היא לשמור על האיזון. תודה רבה.

ד"ר סורוקר : הטכנולוגיה מחוללת את התחרות, למה צריך להיכנס עם רגולציה? אנשים עוברים לאינטרנט עם שיקולים של נוחות ויעילות. במתח הזה, האם לא צריכים להכניס למשוואה גם שאלות של תעסוקה?

מר אנואר חילף : לגבי השאלה השנייה, של להתמודד עם המספרים אני לא מכיר איך משקללים שיקולי תעסוקה, יש פה שאלה שצריך להתמודד אתה. בואו ניקח את זה צעד קדימה, זה יכול לגרום לפיטורים של מספר אנשים, וגם גורם לתועלת כלכלית וכד'.

לגבי הנושא של עולם הטכנולוגיה ולמה צריך רגולציה - הרגולציה לצערי קיימת, קיימים תחומים שאנחנו עדין מחזיקים בהם רגולציה, ריהוט לדוג' קשה לייבוא דרך הים והרגולציה קיימת ואנחנו מנסים להוריד אותה ובדברים האחרים גם היא עדיין קיימת וזה חלק מעולם המסחר שאנחנו חיים בו.

ד"ר פריזט

עו"ד אוריאל לין : דמיון או השוואה הם בכלל לא רלוונטיים. פה הייתה הורדת מכס כדי ליצור תחרות שווה בין ייבוא טונה בשימורים לייבוא טונה בגושים שנארזים בישראל. על ייצור טונה בישראל היה פטור ממכס ועל ייבוא טונה בשימורים לא היה פטור ממכס. בואו לא ניקח דברים שלא קשורים לנושא, בואו נתמקד באפליית המס.

מר רמי שביט : אני שמח על הגישה שאתם בסך הכל נלחמים לטובת הצרכן. אבל גם אנחנו צרכנים וגם העובדים שלי צרכנים ואני חרד לעובדים. אני בעד 500 דולר לא רק 300 אבל יש לי שאלה אחת. מדברים רק על מכס אבל צריך להסתכל על התמונה המלאה. יש לי כאן 20 סעיפים של התמודדות יום יומית ברגולציה של ניהול עסק במדינה. אנו מנהלים עסק במדינה בתנאים לא תנאים אבל כולם מתעלמים. נלך לדבר פשוט ארנונה, כשאני מייבא נעל אדידס אני משלם ארנונה ועובדים ושכר דירה וכו' ושימשהו מייבא את זה לבד.

ואם אני לא רושם את המחירים אני מסתכן בתביעה ייצוגית. מה עם הארנונה אני שואל? הוא אמר לי שזה באחריות שר הפנים, אבל שר הפנים זה לא מעניין אותו. לא מטפלים בזה. מס שלטים – אני שם שלט על הבניין בחוץ אני צריך לשלם מס, גם על מדבקה בחלון אני משלם מס ועל שלטים בקניון משלם מס. אמרו לי מעל 100 רכבים אני צריך קצין רכב, אז הבאתי 80 רכבים אמרו לי אתה צריך קצין רכב $\frac{3}{4}$ משרה. אני לא מבין למה. צריכים לשמר דברים הגיוניים שלא קיימים בעולם. נושא פרסום מחירה מיוחדת. אני עושה פרסום 20% הנחה על מוצר, לא הלך לי כי המתחרה פרסם ב-30% הנחה, אין לי אפשרות פשוט להעלות ל-30% אלא יש סרבול. תווית על מוצר, צריכים להוציא ולתפור חזרה. אנו באים לשר ואומרים לו תשמע, בגדי ילדים זה כמעט 5 ש"ח למוצר, אתה מוכר את זה 4 ב-100 כשאתה שם 5 שקלים למוצר על תווית זה כבר לא שווה. מי המתנגד העיקרי להורדת התוויות הוא הבונדד. כי הוא השקיע במלחם כדי להדביק את התוויות וזה בכלל לא לטובת הצרכן. זה מייקר את המוצרים סתם. הגנת הצרכן אחראית על זה, אתה משרד הכלכלה תוריד את זה. למה אתה לא מחיל על אדם שמזמין מהאינטרנט להדביק מוצרים בעברית? אז תחיל את זה גם עליהם. אתם הקלתם על עסקים שמוכרים בשחור. אתם מעודדים את התעשייה השחורה, אנחנו העסקים המסודרים נאכפים ע"י 1000 רגולציות והעשייה השחורה מתקיימת מול העיניים. בנאדם מזמין 30

מוצרים הוא לא צריך לשים תווית ולא צריך לשלם מע"מ. צריך שיהיה מס אחיד וצריך שיהיה שוויון בין כולם.

מתקני מים בסניפים – אני צריך לשים מתקני מים בסניפים, למה? קרה מקרה שמתקן מים התקלקל, חטפתי תביעה ייצוגית של 20 מיליון שקל. אי אפשר שכל אחד מסתכל על מה שמתאים לו, אתם לא מוזילים את יוקר המחיייה אלא אנחנו. מה שמוזיל את המחירים זה הורדת המכס. אני יכול לתת לכם רשימה שלמה של מוצרים שחוק הארזות. לעניין הדבר הכי חשוב וחבל שלא יושב כאן נציג מס הכנסה, שאלנו אותם את השאלה הזאת, הבעיה שלנו היא שלנו הקמעונאים. אמרו לנו שצריך לבטל (כל הצמרת הכלכלית), שר האוצר שכולנו מעריכים אותו על זה שהוא מוריד מכסים שאל שאלה אחת: למה הגחל הרותח על השולחן ואמרנו לו שטרכטנברג הביא את זה ולא רק המע"מ והחבילות, היה גם את הסיפור של הורדת המכסים.

לענייננו, אנחנו מסכימים שיעלו את הפטור ממכס 500 דולר. אבל תן לי להקים גם אתר, אתה כרגע הריבון משרד האוצר לא מסכים שאני אקים אתר, וליבא ישירות ללקוח ללא שכר דירה ללא פטור. הוא אומר לי בשום אופן לא! למה אני לא יכול? אני רוצה להקים להם אתר ולהביא להם את המוצרים ישירות הביתה בזול. יש כאן אפליה והם מודעים לה. אנחנו הקמעונאים מופלים בצורה קיצונית. אם אנחנו מקימים אתר אנחנו צריכים לעשות את זה בארץ ולשלם מס ומכס. הראל ויזל רצה להקים אתר "טרמינל א" בירדן או בקפריסין אבל מס הכנסה ומע"מ ירדפו אותך כל החיים.

השאלה והתשובה האחרונה היא למה נעלי גוצי או אדידס צריך לקבל הטבה במע"מ. יש לי חדשות בשבילך הבאנו לשר האוצר ולצוות שלנו עבודה. אמזון מה עושה עכשיו – פרסם אצל כל הנציגים בסין תביאו לי מוצרים ב74.9 דולר והחברות הגדולות עושות את זה עבורו ב"ליינים" מיוחדים. אלו דברים שאני לא יכול לעשות.

אביא לכם דוגמה אחרונה, חנות דיוטיפרי אחרונה קטנה שמכרה במחירים דמיוניים, שמיים פתוחים עכשיו כולם טסים. הילדים נזהרו לקנות איתי בדיוטי פרי לאחרונה במיוחד בשמים. שמו אף המוצר יש להם פטור ממכס ומע"מ? למה? בהתחלה הם דיברו על משהו קטן ושולי! (חנויות הדיוטי). התשובה של משרד האוצר היא שהכסף שהדיוטי עושה הוא מפרנס את כל השמייים הפתוחים והטיסות הזולות. יש לנו ריבוי שטחי מסחר שאין רגולציה שמה. יש לנו תביעות ייצוגיות כל בוקר, מתקני מים, סימון מחירים וכד'. הדבר הכי עצוב שקם איש מקסים בשם גולברי איש מבוגר בשנות ה60 ואומר לשר האוצר אני עבדתי כאן 40 שנה שילמתי מכס מעסיק עובדים משלם הובלה וכד', אני מפסיד כאן כסף היום והרבה. אף אחד לא התייחס אליו. יזם אחד לא יהיה כאן בקצב הזה, לאף אחד אין אינטרס להקים כאן עסקים, למה להקים עסקים? לשלם מכס לשלם מע"מ להתמודד עם כל הקשיים האלה. למה? הדבר האחרון תעשו השוואה, אני יכול להתמודד עם כל אחד אבל בתנאים שווים.

ד"ר סורוקר: השאלה היא אם אין כאן מצב של תנועה, השוק עובר תנועה, אנשים עוברים לקנות באינטרנט. אתה יבוא מסחרי אתה לא יבוא אישי?

מר רמי שביט: אז יש לי חברים שסגרו את העסקים ועשו אתרי אינטרנט בחול. כל הפורשים והמזראטי (מכוניות) שאת רואה הם חברה שהפסיקו לשלם מס. הוא יושב בחול ויש אתר אינטרנט בלי עובדים ושכר דירה ודמי ניהול ואין ארנונה ואין כלום ומרוויח כסף. זה לא יפטור לנו את הבעיה

של התמודדות של מוצר מול מוצר. המע"מ הוא לא קריטי אבל המע"מ הוא כדוגמא לעיוות הלא הגיוני.

מר עידו סופר

מר רמי שביט: כמה חברות ציבוריות מרוויחות בריטייל? בין 1-2%.

מר עידו סופר

מר רמי שביט: שכר דירה שאנחנו משלמים הוא לא פרופורציונלי וכך גם הארנונה וכך גם דמי הניהול והחשמל. אני יכול לדבר על זה עם מישהו?!

מר בני בוכניק (מנהל קבוצה באינטרנט): אתם מפספסים בגדול. הפטור ממע"מ או רף המע"מ הוא חסם פסיכולוגי שמגן עליכם ומקל עליכם. רוב האוכלוסייה מפחדים פסיכולוגית לעבור את רף המסים כדי לא להסתבך עם הרגולציה. אם הפטור ירד אנשים יבינו שהעולמות האלה לא מורכבים ולא מסובכים, השכל נפרץ באמת. הפטור מגן עליכם.

מר אייל פישמן: יש מזל שעצרו את התרגיל שעשית שעצרת את כל האינטרנט אתה חסמת את כל האתרים בעולם ומשרד האוצר הצילו את התחרות. אנחנו לא מפריעים לאף אחד לקנות באינטרנט. כשאתם מטפלים בתחרות אתם צריכים להוריד חסמים. פרלל (יבוא מקביל) פתחו את זה לפרלל אנחנו מציעים תחרות שווה, תורידו מכס ומע"מ גם לנו. אחד מהדברים שאני קצת מצטער עליהם הוא שהדיון הוא רק מסביב לביגוד. לא קונים דברים לשיפוץ הבית?

שאלה אחת לפני המצגת לנציגי המגנים על הלקוחות – הרשות להגנת הצרכן, אני לא מאמין בכוונות הטובות שלהם: רמי, כמה רגולציה יש לך על כיבוי אש? למה זה התחיל? כי לפני 20 שנה הייתה שריפה ו-4 עובדים מתו. כשאני מזמין תחפושת יותר זול לקנות באינטרנט, האם התחפושת הזאת עוברת מכון תקנים? עושים לנו במכון התקנים בדיקת שריפה, אני שואל שאלה, כשיקרה השריפה הראשונה שיישרף בגלל גיץ קטן על ילדה קטנה? מי ייקח את האחריות?

מעביר את הדיון לחשמל. אתם מעודדים תחרות. מציג מברגה שהזמין מאתר איביי. זה המותג הפרטי של הום סנטר בכלי עבודה כלי עבודה חשמליים וידניים. הבאנו אותו בשביל לבדוק כמה יעלה אצלנו בחנות וכמה יעלה באיביי. המדבקה האדומה הזאת אומרת שלא עשיתי את התהליך הרגיל. לא הבאנו את המוצר בים או מהאוויר, עוד מעט נדבר על מה עושים לנו כדי ליבא אותו.

אני רוצה לדבר על הכלכלה ואז להגיע לפרט לכל הרגולציה. יש 3 טענות עיקריות שכל אלה שמצדדים במס אומרים: מדובר בכמויות קטנות. אז שטויות, קונים בזארה ב-4 חבילות. קודם כל הדבר הזה ברור שאין בו מגבלת כמות והדבר היחיד שהוא מוגבל זה על מוצרים שהם יקרים יותר מ-75 דולר. בואו נשם את זה בצד. הדבר השני מתגאים בכך שאנחנו כמו הפטור הממוצע ב-OECD. מציג טבלה של ממוצע OECD. באוסטרליה זה נכשל. ארצות הברית – הפטור כ"כ גבוה אבל מוצרי הצריכה שלהם הם במחירים הכי זולים בעולם. למה? כי אין שם בירוקרטיה בהגדרה. הם נותנים להכל לזוז מהר מהר ואם נתפוס אתכם אנחנו נכה בכס. הם אומרים שלא נפתח כל היום חבילות. הדבר הכי חשוב זה לעודד תחרות, אז קודם כל את אותו זארה אפשר להביא באתר אחר, הוא מודד אצלנו וקונה באינטרנט. אנחנו מדברים על פטור ממס על יבוא אישי – אני אומר שזה

המכס ההזוי ביותר שהומצא על ידי הרשויות מאז המצאת המכס בישראל. המכס הוא כלי שנועד לשמור על תעשייה מקומית, עכשיו אתם מייצרים כלי שפוגע בתעשייה מקומית, פוגע במשלמי מע"מ ומשלמי ארנונה וכד'. פעם ראשונה בהיסטוריה זו מדיניות שמעודדת תחרות מבחוץ, והדבר הכי חשוב, לא מעסיקים עובדים וכו' כבר אמרתי, אבל הם לא כפופים לשום רגולציה, אם לא מחויבים לשירות אמין ולא-פגיעה בלקוחות. זכות החזרה, אנחנו צריכים תוך שבועיים, אחריות – מי מטפל בה?

עו"ד מהקהל: אין אחריות ואין פיקוח מאחורי מוכרים באמזון, אם קורה משהו אין את מי להאשים.

עו"ד אוריאל לין: מדובר בפיקוח המסחרי שמדינת ישראל מטילה על המגזר העסקי בשביל להגן על הצרכנים.

מר אייל פישמן: אנחנו, הקהילה העסקים המקומית היא האויב, נתנו פטור על צעצועים, איזה כיף לציבור. יש לנו "טויז אר אס", קיבלנו מכתב מהמכס שאנחנו צריכים לשלם מיליון שקל על מכס. אמרנו אבל איך יש לנו רק צעצועים. אמרו לנו שהבאנו מוצרים תחרותיים, כי מוצרים תחרותיים (כמו בייבליידס וכו') יש עליהם מכס. או משחקי שולחן כמו מונופול וכו' יש מכס – יוצא מצב שגם כשפוטרים ממס יש מס והכל חרטה.

איך יודעים ששירות מצליח? כשצורכים אותו בכמויות. על איזה מוצר אנחנו מדברים היום? אני מדבר על הענף של הבית. גודל הענף בערך 2 מיליארד. אם לוקחים את המכס ואת המע"מ שאנו משלמים זה בערך 800 מיליון. אם לוקחים את שאר הדברים כמו חוקי הפסולת האלקטרונית. הנה המברגה שלי תראו כמה היא עולה באיבי – 58 דולר. אצלנו זה אמור לעלות 200 שקל. אבל מה עברנו כדי לייבוא את זה? – ללא מכון תקנים, ללא סימונים וכד'. (מצגי מצגת שמראה כמה שלבים הם עברו כדי להביא את המוצר הזה לארץ עם התקן הבינלאומי ושלוךח כמעט שנתיים כדי להביא מוצר כזה למדף). מה היינו רוצים? תנו לי עד \$75 לפריט פטור מרגולציה, תשחררו אותי ממכון תקנים ואין לי בעיה.

עו"ד אוריאל לין: חברה, גבירותיי ורבותיי, תאמינו לי שקשה לשבת בדיון כזה כי לפתע פתאום אנו לוקחים מושכלות ראשוניים ועקרונות יסוד שאנחנו צריכים לדעת שאנו מסכימים עליהם אבל הם מתפוררים מול זה שפעם חילקנו סוכריות לציבור ואנו לא מסוגלים אחרת. מה שאמר מקודם רמי שביט ושכח להזכיר אותו, כולם הבינו שאפליית המס הזו זו אחת העוולות הכי קשות שאפשר עשות למגזר העסקי בישראל. הסיבה שלא מבטלים את זה היא שאם אנחנו ניתן את אותו פטור גם לרשתות המקומיות אנו נהרוס את מס ערך מוסף. אבל לבטל את הפטור - מתן הסוכריות לציבור – אוי ואבוי. על זה בונים היום מדיניות כלכלית. אני מדבר גם קצת מתוך ניסיון.

אני יודע מה זה פטורים ממס זה הדבר הכי רקוב במערכת המסים. משום שכל פטור ממס הוא הפלות לרעה ציבור אחר. פטור ממס הוא כאשר כלל הציבור משלם מסים, קבוצה מוגדרת לא משלמת מסים. פטור ממס זה עוולה, פטור ממס זה פגיעה בעקרון השוויון ואם אנחנו מוכנים לבוא ולהגיד שבמדינת ישראל אין חשיבות לשוויון. פטור ממס זה אפליה של כלל הציבור אל מול הקבוצה

שנהנית מהפטור. הדבר הזה התחיל אצל רוני בר און ב50 דולר. בטרקטנברג הבינו שפטור ממע"מ משמעותו להרוס את אחד הדברים החשובים ביותר שיש בישראל. למעלה מ-30 אחוז מהכנסות המדינה הם ממע"מ – מפני שהוא פטור אוניברסלי. כולנו הבנו שאסור לנו להמשיך בדרך הזו, אז לאחר וועדת טרכטנברג שאמרו לא פטור ממע"מ אבל כן הורדת מכס, שאנחנו כארגון תמיד תמכנו בהחלטו. בהחלת הפטור ממע"מ אנו פוגעים בתחרות השווה. (עושה אנלוגיה לשני רצים שמתחילים את המרוץ ממקומות שונים).

אני מדבר רק על אפליית המס משום שזה מעשה ידני וזה לא דורש להתמודד עם כלל הרגולציה במדינה. זה דורש החלטה אחת אמיצה מצד המדינה. רשתות האופנה הגדולות שהתחילו במאבק הזה הם היו אלה שמגנים על כל המגזר הקמעונאי בישראל. היום היבוא האישי שפוגע במגזר הקמעונאי הוא בכל ענפי הצריכה. עכשיו תחשבו על אדם שהקים חנות קמעונאית – יש 55 אלף עסקים כאלה בישראל בתוכם כמה מאות רשתות. כל השאר הם חנויות רחוב קטנות, עכשיו תחשבו עליהם – הוא מחזיק את החנות הזאת ומשפחתו מתפרנסת מזה והיום באים ואומרים לו לא, עכשיו תהיה לך תחרות בלתי שווה מול ספק מחוץ לארץ ואם העסק שלך ייסגר זה לא נורא. בישראל נסגרים כ-42 אלף עסקים קטנים מידי שנה ואף אחד לא דואג להם. אנחנו באים ושמים היום את כל המגזר הקמעונאי בישראל בתנאי תחרות בלתי שווים בגלל תנאי אפליית מס בלתי נחוצה. אין צורך באפליית המס כדי לעודד את התחרות.

אני רוצה שנבין דבר פשוט – זה לא רק המגזר הקמעונאי, לעתירה שלנו הצטרפו גם איגוד המלאכה והתעשייה וגם איגוד התעשיינים, משום שגם הם יצטרכו לפעול בתנאים בלתי שווים. זה לא הציבור מול המגזר העסקי, אלא שזה הציבור מול הציבור. מקומות העבודה והמתפרנסים הם חלק מהציבור. יצרנו אפליית מס מעוותת שעובדת נגד המגזר העסקי בישראל, גם הקמעונאי וגם היצרני. אתם צריכים להבין ש-54 אלף עסקים קמעונאים נתמכת בכלכלתם אוכלוסייה של כ-2.5 מיליון איש. אנו לא מבינים מה אנחנו עושים כרגע. שר האוצר לא יכול לבטל את אפליית המס משיקולים פוליטיים. והוא לא אחראי לזה הוא ירש את זה מרוני בר און ויובל שטייניץ, כדי להיות פופולריים ואז זה לא היה כזה נורא. אבל בשנים האחרונות זה החל מאוד לפגוע בתחרות וצריכה להגיע החלטת ממשלה שתיקח אחריות ותיצור את השוויון. בכל התעשייה שלנו עובדים 424,000 איש. אנחנו נותנים להם הטבות על-פי חוק עידוד השקעות הון. לא הסתפקנו, ישבו באוצר וחשבו איך לתת להם עוד עידוד, להייטק כולנו סוגדים, אך היקף התעסוקה בהייטק בתעשייה הישראלית הוא סך הכל 8 אחוז ונותנים להם המון הטבות מס. לעומת זאת, תשתית של 1.8 מיליון איש לא רק שלא נותנים להם מימון, אלא מוציאים תקציבים כדי לפגוע בו ולהעניק פטור ממס ויצירת אפליית המס. איפה התחרות השווה והעקרונות הכי בסיסיים שיכולים להיות? אנו מאבדים את הכיוון.

זה לא רק עניין של אפליית המס, אנו צריכים להבין את האוכלוסיות שנשענות על זה, במדינת ישראל כשנותנים פטור ממס זה על חשבון כלל הציבור. כחלון אמר שהוא לא יכול לבטל את הפטור כי ביטול כזה יביא להעלאת מיסים. אני אומר שלא, משום שהורדת הפטור יביא להורדת מסים, מפני שהפטור הוא על חשבון הציבור. אז נכון, כמו שאמר ד"ר פריזט מותר להפלות כשיש מטרות בעלות חשיבות גדולה. מה יכולה להיות אותה החשיבות בפטור ביבוא אישי? שאנחנו רוצים לעודד תחרות? אבל התחרות כבר נוצרה וקיימת, התחרות הזו תהיה קיימת גם אם נוריד את הפטור ממס. בואו נחשוב אם יש הצדקה לתת פטור ממס מתקציב המדינה כדי לפגוע במגזר עסקי רחב שמייצר

הכנסות למדינה. אם יש תקציב לתת פטור לדבר כזה, אולי יש תקציב גם לפטור ממס על תרופות. בואו נעסוק בצמיחה ונבין ששוויון הוא ערך יסודי אצלנו אחרת אני לא יודע לאן נגיע.

ד"ר סורוקר : אני חושבת שעיקרון השוויון הוא מהותי ואני לא יודעת אם בשמו אנו צריכים להגן על מגזר שצריך לעבור שינויים.

עו"ד ענת שביט : על דבר אחד אני שמחה זה על זה שמר לין החזיר את הדיון לעניין המס. אני לא בטוחה שמס אמור להיות שוויוני. מערכת המס שמשמה מאז ומעולם ככלי של מדינות לעודד פעילויות כאלה ואחרות, לחייב במס גורמים עשירים יותר, לדוג' כלי הרכב היקרים מאוד שממוססים במס גבוה יותר או רפורמת טרמפ שע"י המס המטרה היא להביא לארה"ב הרבה יותר עסקים כדי להגדיל את השכר והתעסוקה במדינה – הכל באמצעות מסים. כך גם בישראל המדינה משתמשת במסים כדי לעודד או לרסן פעילויות כאלה ואחרות.

קחו למשל את התהליך שהוביל כחלון בנושא של הפחתת מחירי הדיור, אחד הדברים הראשונים זה הנושא של העלאת מס הרכישה על דירות שניות – להפוך את מס הרכישה לכ"כ דרמטי ע"מ לצמצם את הביקושים של הדירות. אני חושבת שזה נעשה בין בחוק לעידוד השקעות הון ומדברים על התחרות של מדינות ישראל אל מול מדינות העולם אולי בזלזול מסוים אולי שהוא מעודד מגזר מסוים אך זה מגזר שיש בו תחרות מאוד קשה. ישראל נמצאת בתחרות כלל עולמית ואנו לא חיים באי-בודד לא רק בהקשר של המסים אלא גם בהקשר של התחרות והייבוא לישראל. בכלל העולם יש עלייה מאוד דרמטית בפעילות ובמסחר באמצעות האינטרנט זה קיים לא רק בישראל. אני רוצה לציין שהמצב של הקמעונאות בארץ הוא אולי בעייתי אך זה לא יוצא דופן משאר העולם. קראתי לפי הוול סטריט ג'ורנל שב-2017 נשבר שיא של כל הזמנים בסגירת חנויות בארה"ב. אני לא בטוחה שזעקת הקמעונאים והבעיה שהם מציגים זה רק בהיבט המיסוי, נכנסים גם היבטים של רגולציה שלדעתי גם בה ניתן להקל.

עו"ד אוריאל לין : נאמר שהמס הוא לא הסיבה היחידה, אז האם נכון להכביד עוד יותר באפליית מס? במאבק של מגזר מקומי?

מר רמי שביט : זו שאלה של מדיניות ציבורית, האם רוצים לעודד ייבוא אישי מכל מיני סיבות כמו גם סיבה של מחירים, אז לא בהכרח השוויון הוא אתה יודע.

עו"ד יניב שקל : עמדתי הפוכה מזו של ענת.

מע"מ הוא מס כלכלי ויש בו פטור אחד אפשרי, דברים שקשורים לייצוא. כל המכשירים שלקחתם שלומי וענת, כל דבר בחוק מע"מ שפוטר ממע"מ משהו שקורה במדינת ישראל הוא רע, זה פשוט עיוותים פוליטיים. רק כדי להכניס את זה לפרופורציות, בישראל מי שלא משלם מע"מ זה מלכ"רים, צריך בשביל זה להראות שהפעילות לא גורמת לאפליה ולא גורמת לפגיעה בתחרות. לא רק זה, אם נסתכל באחד המבחנים גם נאמר שבכלל לא תכננו להיטיב עם מלכ"רים. אני לא מדבר על זה שעסקים משלמים מע"מ, אפילו שמלכ"ר מייבא הוא משלם מע"מ. היחידים שלא משלמים מע"מ בישראל זה בעיר אילת ואנשים שמייבאים ביבוא אישי. מכס זה כלי שנועד להגן על הייצור המקומי ולאף אחד אין בעיה לבטל את המכס.

מע"מ זה פשוט כמו שאוריאול אמר זה לקחת כסף מהמדינה ולתת בכסף הזה הנחות לכל האנשים שקונים באינטרנט.

דיברנו 75 דולר יבוא אישי. זה לא 75 דולר ולא יבוא אישי. בואו נדבר על רמאויות שאנו כבר מכירים.

הכי פשוט – לייבוא יותר מ-75 דולר, מי בודק? אתר "זיפי" שנותן ביטוח מפני מסים, אתה משלם סכום מסוים וכך אם תשלם מס יחזירו לך סכום מסוים. עצם המודל מלמד על כך שמניחים שלא יבדקו. יש כאן בסופו של דבר את המרמה הכי פשוטה, שיטת מצליח – לא בודקים.

אם נהיה קצת יותר מתוחכמים - אם אשתי קונה דברים באתר עלי והיא מפצלת דברים אף אחד לא בודק שהסכום הכולל עולה על 75 דולר, ולא מסוגל לבדוק.

ועוד יותר מתוחכם, כמו שעשו בענף הרכב, אולי אפשר לייבא בזול, ובמקביל לשלם בחו"ל עמלות קניה לקניין מקומי, שאינן כלולות במחיר לצרכי מס. כשיש אתרים שמסייעים לרכישה, ניתן להשתמש בהם גם לקניה מרוכזת תוך תשלום עמלה בחו"ל, והפחתת המחיר שמדווח למכס – כך עשו גם בענף הרכב.

מעבר לזה, גם מי בודק האם מדובר בייבוא אישי, או בייבוא מסחרי? הרי בסופו של דבר כאשר החבילה עוברת במכס, לא ברור למה היא תשמש בהמשך. הפטור מוגדר לשימוש עצמי, כהגדרתו בסעיף 129 לפקודת המכס. ההגדרה שם ל"שימוש עצמי" כוללת שימוש בטובין שייבא יחיד לצרכיו או לצרכי בני ביתו ונתינה במתנה של טובין שייבא יחיד, לצרכיו או לצרכי בני ביתו של יחיד אחר. מישוהו יכול לבדוק מה השימוש שנעשה בחבילה? האם מתכוונים להשתמש בבית או למכור?

כלומר, לא ידוע מה המחיר של הטובין, לאן הם הולכים ולמי ישמשו. אנחנו רואים שמראש ויתרו וכל החבילות עוברות ללא בדיקה.

כשזה המצב מה הפלא שיש אתרים ומסייעים שמאפשרים את הניצול לרעה של הפטור הזה על סכומים גבוהים מ-75 דולר ולמטרות שמלכתחילה לא נועד לחול עליהן הפטור.

למה להשתמש במיסים ככלי לרגולציה? במקום זה יש לאפשר מערכת פשוטה לתשלום מע"מ באינטרנט על כל משלוח, כמו שעושים למשל באוסטרליה, ולא להשאיר את הפרצה הזו. אני חושב שאם באמת הפרשי המחירים הם כל כך גבוהים, לא תהיה בעיה לאנשים גם לשלם את המע"מ של 10 דולר על המשלוח, אם הגיעו באמת ל-75 דולר, ולדעת שעבדו לפי החוק.

מושב שני: מיסוי ורגולציה

מר יאיר ביטון: לעוד שקל הייתי ממליץ לפני שנאמרים דברים לבדוק אותם בצורה יותר עובדתית. עכשיו שוב, אני עובר לצד האופטימי של הדיון ברשותכם אני לא זה שמומחה למסים ולא יודע אם זה נכון או לא להוריד מסים.

בואו נדבר על מגמה "הקטר יצא מהרכבת" או שאנחנו מסתכלים על המגמה ורואים מה קורה איתה ומצטרפים בשלב מאוחר יותר או ככה או ככה. זה מה ש-DHL עשתה, היום רוב המשלוחים שלנו נמצאים באזורים פרטיים. עוד דבר אחד שאני רוצה לציין היא שיש פה הזדמנות בלוגיסטיקה של העידן החדש. אני יכול להגיד לכם שהיו מרקס אנד ספנסר הוא לקוח ענק של DHL והם הצטרפו למגמה הזאת. הנושא הוא לא רק מחיר, הצרכנים מצביעים ברגליים, לייבא דרכנו עולה כסף ויותר מהמע"מ. עד 2012 הייתה לנו את הגלובליזציה הענקית, אנו לא רואים פה את יצרני הטקסטיל ואנו לא רואים שהגנו על אותם עובדים שפוטרו. שרשרת האספקה הייתה פשוטה: מייצרים בסין, מפיץ מביא את זה למדינה. הלקוח אמר שהוא רוצה יותר מגוון ולכן פה הכל נסגר. אם אנו מסתכלים על שרשרת האספקה החדשה חתכו את המפיץ והולכים לצרכן בגלל סיבות אחרות מאשר רק מחיר.

דיבר ד"ר פריזט על חורף הטקסטיל בישראל על המשבר שהיה חס בחורף, אני יכול לומר לכם שכרגע ב-100 מדינות יש חורף ואפשר להשתמש בפלטפורמה הזאת, אנחנו שולחים מאות אלפי חבילות בייצוא של כל מיני מוצרים שמעסיקים אלפי אנשים וגם הלוגיסטיקה מתפתחת. מסקר שבוצע שאלו לקוחות מה הדבר העיקרי שגרם לכם למכור און-ליין: (מצגת עם נתונים). דבר אחד שאני כן עומד פה ומבקש, אם כולם חושבים שהייבוא האישי הוא דבר חלק ופשוט והוא נמנע מרגולציה אז אתם טועים. גם לנו יש רגולציה והלקוחות הישראליים לא מבינים את זה. עם כל הכבוד לקדמה של המדינה הרגולציה בישראל ממוקמת במקום 54 בעולם. יש לנו עוד הרבה מה לעשות בנושא הרגולציה.

גב' אירית קריאף: אני כן אתייחס לדברים שרמי אמר במסגרת הדברים, כי אני חושבת שבאמת הנושא והכאב של הקמעונאים זה לא רק הפטור ממע"מ. אז קודם כל מאחד שאני קצת אנונימית אני רוצה שתבינו מה הרקע שלי. קבוצת קריאף היא one stop shop ליבואנים ויצואנים בישראל. בעצם בשלהי 2011 המחאה קמה על יוקר המחייה. (מצגת על רמת מוצרי הצריכה הפרטית בהשוואה לשכר השנתי, שימו לב שמדינת ישראל כבר אז הייתה קרובה ל-120. שימו לב שלמעשה בישראל אנחנו רק 10 אחוז כאשר ה-OECD מדבר על 19 אחוז).

בשנת 2012 הייתה העלאת הפטור ממס ל-75 דולר. החנויות שאנו אוהבים הן: אמזון, איביי, עלי אקספרס, נקסט (אופנה), אסוס (אופנה), האוס אוף פרייזר וכו'. בשנת 2017 טופלו מעל 60 מיליון חבילות ורובם הגדול טופל דרך הדואר. אנחנו מטפלים בחלק קטן מהמשלוחים האלה. אנחנו רואים את כמות הרכישות שמבצעים ישראלים ברשת, כ-36 רכישות בשנה בממוצע לאדם ברשת, ו-95% מהרכישות הן מתחת לתקרת הפטור.

בישראל 2018 קיימים עדיין חסמים רבים ביבוא האישי וקימות הוצאות נוספות אשר טרם התקיים שיח ראוי בגינם. יש אנשים שעושים את העבודה ונתקלים ביום-יום בהרבה בעיות ורגולציה. סוגיית

התחרות: מכס ישראל השיק מערכת חדשה שנקראת שער עולמי שהצריכה השקעה אדירה של כמה שנים להתאמות מצד סוכני המכס. אף אחד לא שמע את קולנו לא זעקנו ולא ביקשנו הנחות. עלויות אחסנה יקרות במסופי המטען שהציבור אינו מודע להן. כל משלוח של טלפון סלולרי עד לפני פחות משנה היא מעוכב ע"י המכס, זה יכול היה לקחת גם חודשיים ועל כך הלקוח גם שילם, לא לנו אלא למדינה. גם אנחנו חשופים לתביעות ייצוגיות ותביעות אחרות. מעולם לא חשבנו שנתעסק באנשים פרטיים (החברה הוקמה ב-2004) וכיום רוב החבילות שלנו הן של אנשים פרטיים. דמי הטיפול שאני גובה הם 15, 20, 30, 50 ש"ח ובמקרה הטוב 300 ש"ח.

במסחר האלקטרוני קיימת בעיה עם מה שנקרא הקילומטר האחרון, הנה חנות של זארה שצילמתי בזארה בברצלונה. בתוך החנות פרסמו לי שאני יכולה לקנות ברשת ולאסוף מתוך החנות – ככה הם גורמים לי בכל מקרה להגיע לתוך החנות. גם ההובלה, ה"לסט מייל", עולה הרבה מאוד כסף וזה החלק הכי כואב בלוגיסטיקה של הבלדרות היום – הכי כואב זה "הלסט מייל", וזה פה בארץ וזה השליחים – זה החלק הכי יקר בעלות שלנו. השילוב בין החנות הפיזית לאינטרנט כבר מתקיים בשני ממדים: הזמנה באינטרנט ואיסוף בחנות (דוגמאות מסטארבאקס ו-וולמארט). יש לנו שינוי בהתנהגות הצרכנים וזה מצריך מכולנו התייעלות ואם לא נעריך לזה אנחנו לא נהיה שם. דבר נוסף היא חברת אמזון שרכשה חברת תעופה ושילוח, ולכן האויב של הקמעונאים הן חברות הקמעונאות הגדולות שהופכות גם לחברות שילוח.

ד"ר סורוקר: אלה הדברים שמסכמים את הנקודה של התפתחות סקטור חדש.

מר יובל אטד: אם אנחנו כ"כ גאים בישראל כ"סטרטאפ ניישן", אנו צריכים להתרגל לחשיבה חדשה מחוץ לקופסה. למעשה מה שקורה היום בעולם ולא קיים בישראל לצערנו הוא: DTC (digital trade zone). אליבאבא פותחים מרכז כזה עכשיו בדרום מזרח אסיה וגם אמזון בכל העולם. זו האבולוציה הבאה של העולם האלקטרוני ומה שקורה ברחבי העולם הוא טרייד זון למדינות או לאזורים. כשאנחנו מדברים על מהלך הוליסטי אלה הדברים שיש לבצע:

1. הנגשה: מן הראוי שהממשלה ככזו שמובילה את מהפיכת הנגישות בעצמה לא עומדת בתנאי הנגישות שהיא מכתובה לחברות הפרטיות. בנושא של מכס אין מידע גלוי ומלא לצרכן הסופי. גם לא לבעלי האתרים, אפילו אתר בינלאומי שרוצה לגבות מכס מראש צריך להתייעץ עם עמיל מכס.
2. חסמי רגולציה ומכון תקנים.
3. הנגשה של השחרור במכס לצרכן הסופי – אין פיקוח ורגולציה ומן הראוי שמישהו ירים את הכפפה ויקים מערכת מכס מבוססת בינה מלאכותית.
4. מיסוי: יש כאן בעיה בחוסר השוויון, יש חוסר שוויון במיסוי ואני מתכוון במיוחד בחבילות הנשלחות דרך דואר ישראל, שכן, אם לקוח קיבל חבילה שעלתה לו 5 או 10 שח והפקיד יחייב אותו בעוד 2 שח עבור מעמ הוא עדיין ימשיך לקנות און-ליין ותהיה פה השוואת תנאים – הדבר לא מורכב תפעולית.
5. שקיפות תמחירית לצרכן הסופי בעניין רכיבי המיסוי (מע"מ ומכס) הצרכן חייב להבין את מרכיבי המחיר הסופי וזאת על מנת לבצע השוואת מחירים נכונה ואפקטיבית.

6. הדבר האחרון הוא אמביציוזי אבל אם הוא יקרה הוא יהיה ענק למדינה וזה הקמת אזור סחר חופשי, שער הירדן הנו אזור סחר חופשי שנחתם בהסכם השלום עם ירדן ובו סוכם שיוקם אזור סחר חופשי בין ישראל לירדן. מה שקרה בפועל זה ששער הירדן נמצא תחת האחריות של המשרד לעניינים אסטרטגיים והוא ממוקד אך ורק עבור ייצור ולא מוגדר כאזור סחר חופשי לסחורות. והוא לא פועל כמרכז לוגיסטי, דמיינו שחברות קמעונאיות לא צריכות להכניס את כל המוצרים לארץ ולהחזיק הכל בבונדד בישראל ולשלם עליהם מסים, אלא להחזיק אותם מחוץ לישראל ולשלם עליהם מסים כשצריך. מהלך זה ללא ספק יאפשר לחברות קמעונאיות מקומיות להתחרות בצורה טובה יותר באתרים הבינלאומיים.

עו"ד איריס וינברג : ההיסטוריה של הפטור הזה ממע"מ היא - שהיה פטור עד 2008 רק על מכס ומס קנייה והיה עד 50 דולר. ב-2008 הורחב להלבשה הנעלה וספרים וחבילות שי 75 דולר ואז תקנו את זה ל-50 דולר פטור ממע"מ על כלל המוצרים. זה נבע אך ורק בגלל ההרגשה שהתשומות שמשקיעים הן רבות, מול גביית המסים ביבוא האישי. ואני אומרת את זה כי באמת יש תפקיד עצום למכס כשומר הגבול ואחראי על הפיקוח וכד', אבל גביית המסים בישראל יש בה המון מרכיב של בירוקרטיה ומעט מאוד פיסקליות, היות ובעיקר מדובר היום במע"מ של עוסקים אשר מקוּוּז כמס תשומות. העלאה של ה-50 דולר הייתה כדי לתת למשלוחים הקטנים לעבור, כי אחרת הייתה עבודה בירוקרטית מאוד קשה, ללא הצדקה בגבייה. אם יחליטו לבטל את ה-75 דולר זה לא יהיה שווה אם לא ידעו איך אוכפים את זה. יש אפשרות לאכוף, אם מישהו מטיל הצהרה לא נכונה בדואר יש אפשרות להטיל עליו כפל קנס. כולכם יודעים, מזמינים כיסוי לפלאפון שעולה 3 דולר וכתוב על זה כשזה מגיע הביתה 0.25 סנט.

כולנו יודעים וראינו את זה בכל מיני אתרים שיש צ'אטים וכו' והספקים הסיניים מנמיכים את המחירים לבקשת הלקוח. נציב תלונות הציבור בא לרשות המסים ואמר שאתם לא יכולים להטיל קנס – הלקוח לא ידע שהספק ירשום לו מחיר אחר, גם אם אתה תופס את היבואן הוא לא אשם. אז אם מבטלים את הפטור שתהיה גבייה אוטומטית ואחידה.

מאז 2008, פרט 614 שבינתיים הוחלף ל-98.025 לא הגיע לוועדת כספים, היות שנעשו בו רק הפחתות. חשוב לדבר על עוד נקודת שקיפות של המדינה. חוק יסוד משק המדינה אומר שכל החלטה בדבר שינוי מסים לא תתקבל אלא בחוק או על פיו והכל צריך לעבור דרך וועדות הכנסת. מפה והלאה יש לנו מסלול מהיר (לאחר תיקון תקנת 614) בעצם בלי ועדת כספים כי במכס יש לנו מנגנון מאוד מיוחד ולפיו הגדלה של מכס עושים צו ויש חודשיים ללכת לוועדת כספים לאשר אותו. הפחתה של מכס צריך אישור של שר האוצר וזהו, אין צורך ללכת לוועדת הכספים ושר האוצר לא חייב להביא לה, אם הוועדה רוצה להתערב בזה היא צריכה להתערב ביוזמתה ואין חובה להביא את זה אליה.

יש כמה דברים שאפשר היה אולי לעשות כדי להקל על המגזר העסקי בהיבט של הבירוקרטיה. אולי בעניין המע"מ, לגבות את המע"מ הזה בדוח התקופתי, לא לגבות אותו בשחרור מהמכס, בטובין שאין לגביהם רגולציה ותקנים וכו' לשחרר מהר. אין ספק שיש שותפות גורל של סוכני המכס והיבואנים בעניין הגירעונות. עוד דבר זה המוצרים שתקועים בבונדד אחרי תשלום מיסים ניתן להחזיר אותם לחו"ל ולקבל את החזר המיסים אבל זה כרוך בהמון בדיקות. כן יש רצון מצד המכס

לתת לסחר לזרום, פה צריכה להיות חשיבה אוצרית, חשיבה של רשות מסים, להבין מה התפקיד של המכס בשנת 2018.

גב' אורית קריאף : חייבת לומר בנושא הרמאויות הוא לא קם רק בעניין הפטור ממכס, מערכת המכס החדשה לא מאפשרת רמאות כזאת. מה שאני רוצה לומר זה שאני מתחברת לנושא הזה שיש הרבה דברים שצריך לדבר עליהם דוגמת המסים השונים שעסקים משלמים. מה שאני רוצה לומר שהסוגיה של הפטור ממכס לא תעזור לקמעונאים, המהפכה כבר רצה, בואו ניגע בדברים הנכונים יותר.

מר רמי שביט : גם אני רוצה פטור ממע"מ, אני מבקש שיהיו אותם תנאים, אני גם רוצה למכור באינטרנט. אתם לוקחים את זה למקום לא נכון, אני גם רוצה פטור.

גב' אורית קריאף : אז יהיו מוצרים שאני כלקוחה שאני לא אמצא בחנות שלך כי אני בחרתי לקנות אותם ברשת ולך לא יהיה משתלם להחזיק אותם בחנות. אני אומרת שאנחנו דיברנו ועושים את זה, צריך להבנותי להבין איך כדאי לתקן את העיוות ברמה של איך אני מצטרף למהפכה מצד אחד ואיך אני נהנה יותר מדברים אחרים שאקבל.

מר אייל פישמן : את חושבת שהיום בהום סנטר ו"בטויז אר אס" אין קליק אנד קונטקט? רק מה אנחנו אומרים, הקליק אנד קונטקט שלי הוא עם מע"מ ומכס ועם הרבה רגולציה, אנחנו רוצים תחרות שווה, אנחנו לא מונעים מאף אחד לקנות באינטרנט.

מר עידו סופר

עו"ד יניב שקל : למה להשתמש במיסים ככלי לרגולציה? מה שאנחנו רואים עכשיו זה שאם חבילה אחת עוברת בלי בדיקה כל החבילות עוברות בלי בדיקה.

מר עידו סופר

מר רמי שביט : אחת הסיבות שמכרתי את ניו-פארם היא הסיבה שאנשים מייבאים תרופות ותוספי מזון ולי לא היה איך להתמודד עם זה.

מר עידו סופר

מר רמי שביט : אתה יודע שבנ"קסט" מוכרים מוצרים במחירי היצף למדינת ישראל? במשרד הכלכלה אמרו לי תתבע על היצף. היום באתר "נקסט" הם מוכרים במחירים הרבה יותר זולים מאשר בחנויות.

מר אייל פישמן : יש מבצעים שנמצאים רק בחנות ויש מבצעים שנמצאים רק באינטרנט.

מר עידו סופר

ד"ר סורוקר : אני חושבת שהנושא הזה של יבוא אישי, פרט לזה שהוא מעניין כשלעצמו, הוא גם נקודת צומת של היבטים כלכליים ומשפטיים ומעורר בו שאלות מנקודות מבט רבות. הדברים האלה אנחנו שמים פסיק אבל לא נקודה, לא נכריע את הדברים כאן אבל אנחנו מעוררים דיון. אנחנו מזמינים כל מי שרוצה לשלוח לנו חומרים, אנו מעיינים בהם ומגבשים נייר עמדה. אני מודה

לפרופ' מאיר חת שנמצא כאן אתנו, ואני מזמינה אתכם לכנס נוסף בנושא גרונטולוגיה ביום 11/6.
אני רוצה להודות לדוברות ולדוברים השונים ולכל אלה שלקחו חלק באירוע.